Dosarul nr. 3-55/2025
2-25105763-28-3-25072025

HOTĂRÎRE
În numele legii

17 iunie 2026 *****

Judecătoria Edineţ, sediul Central

Instanța compusă din:

Președintele ședinței, judecătorul Natalia Bobu

grefier Cristina Albu

cu participarea reprezentantului reclamantului Odobescu Ghenadie, avocata Lungu Cristina, reprezentantul autorității pârâte Direcția Educație, Tineret și Sport a Consiliului raional Edineț, avocatul Clipa Tudor, în lipsa reclamantului Odobescu Ghenadie, care a fost citat legal,

în sediul instanței, în ședință publică a judecat în procedura contenciosului administrativ acțiunea la cererea de chemare în judecată înaintată de Odobescu Ghenadie către Direcția Educație, Tineret și Sport a Consiliului raional Edineț privind constatarea încălcării dreptului de acces la informație, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

A CONSTATAT:

ÎN FAPT

Cererea reclamantului

Reclamantul Odobescu Ghenadie, reprezentat de avocata Lungu Cristina, s-a adresat instanței de contencios administrativ cu acțiune împotriva Direcției Educație, Tineret și Sport a Consiliului raional Edineț, solicitând constatarea încălcării dreptului de acces la informațiile de interes public, obligarea pârâtei să emită răspuns și să furnizeze informațiile solicitate, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul a arătat că, la 2 iulie 2025, în calitate de consilier al Consiliului raional Edineț, a expediat la adresa electronică a pârâtei detscre2024@gmail.com o cerere prin care a solicitat prezentarea informației detaliate privind cheltuielile suportate de Direcția Educație, Tineret și Sport pentru serviciile de avocat aferente cazurilor de concediere a următoarelor persoane: Spătaru Angela, Vremea Iana, Strugaru Olesea, Pleșcan Angela și Olesea Pavalati, în privința ultimei fiind menționată existența unui preaviz de concediere.

A menționat că, pentru fiecare caz, a solicitat indicarea datei contractării serviciilor de avocat, a sumei achitate, precum și a numărului și datei actelor contabile care confirmă achitarea. Totodată, a solicitat comunicarea răspunsului în format electronic la adresa *****.

Reclamantul a susținut că adresa electronică la care a transmis solicitarea aparține Direcției Educație, Tineret și Sport, acest fapt rezultând din informațiile publicate pe portalul instituției.

A invocat că, până la data sesizării instanței, pârâta nu i-a comunicat niciun răspuns la cererea din 2 iulie 2025.

Reclamantul a făcut trimitere la art. 68 lit. b) și art. 167 alin. (3) din Codul administrativ. A susținut că, având în vedere data depunerii solicitării, Direcția Educație, Tineret și Sport trebuia să o soluționeze și să-i transmită răspuns până la 24 iulie 2025.

Cu referire la regimul juridic special aplicabil accesului la informațiile de interes public, reclamantul a invocat art. 5 din Legea nr. 148 din 9 iunie 2023 privind accesul la informațiile de interes public, susținând că Direcția Educație, Tineret și Sport are calitatea de furnizor de informații.

Prin raportare la art. 7 din aceeași lege, a arătat că accesul la informațiile de interes public se realizează atât prin transparență proactivă, cât și prin comunicarea informațiilor la cererea solicitantului.

Totodată, a invocat art. 15 alin. (1) și (2) din Legea nr. 148/2023, menționând că furnizorul de informații este obligat să primească și să înregistreze cererile, iar în cazul unei cereri transmise în formă electronică trebuie să comunice solicitantului, cel târziu în următoarea zi lucrătoare și prin aceleași mijloace, numărul și data înregistrării acesteia.

Reclamantul a susținut că pârâta nu a comunicat nici informațiile solicitate și nici un răspuns privind modul de soluționare a cererii, încălcând astfel dreptul său garantat de lege. A apreciat că nesoluționarea cererii în termen și necomunicarea unui răspuns au afectat atât exercitarea dreptului de acces la informație, cât și eficiența mecanismului de protecție oferit de lege.

Cu privire la repararea prejudiciului moral, reclamantul a invocat art. 2006 alin. (1) și (2) din Codul civil, potrivit căruia prejudiciul cauzat printr-un act administrativ ilegal sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se repară de autoritatea publică, iar persoanele fizice pot solicita și repararea prejudiciului moral.

De asemenea, a făcut trimitere la art. 21, art. 2025 alin. (1)-(3) și art. 2036 alin. (1) și (2) din Codul civil, menționând că drepturile personale nepatrimoniale sunt apărate în condițiile legii, iar prejudiciul moral poate fi reparat prin plata unei despăgubiri, indiferent de existența și întinderea unui prejudiciu patrimonial.

A invocat și art. 24 alin. (2) din Codul administrativ, referitor la răspunderea participantului care își exercită drepturile procesuale în mod abuziv sau nu își îndeplinește cu bună-credință obligațiile procesuale.

Reclamantul a mai susținut că nesoluționarea cererii și necomunicarea vreunui răspuns i-au provocat stres, emoții negative și o stare de disconfort.

El a arătat că, la aprecierea prejudiciului moral, urmează să fie luate în considerare natura dreptului lezat, miza pentru persoana vătămată, conduita părților, buna sau reaua-credință și durata încălcării. A invocat practica Curții Europene a Drepturilor Omului referitoare la acordarea unei satisfacții echitabile și a susținut că despăgubirea trebuie să fie suficientă și proporțională cu prejudiciul suportat.

Prin raportare la aceste considerente, reclamantul a evaluat prejudiciul moral la suma de 10 000 lei, apreciind că aceasta constituie o satisfacție echitabilă în sensul art. 41 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Referitor la cheltuielile de judecată, reclamantul a solicitat compensarea sumei de 5 000 lei achitate avocatului, conform bonului de plată seria DAA nr. 49798424 din 23 iulie 2025, precum și a taxei de timbru în sumă de 200 lei.

A susținut că cheltuielile de asistență juridică au fost reale, necesare și rezonabile, fiind suportate pentru întocmirea și depunerea actelor procedurale, urmărirea desfășurării procesului și realizarea celorlalte activități necesare reprezentării intereselor sale. A menționat că valoarea onorariului a fost stabilită în raport cu recomandările Uniunii Avocaților din Republica Moldova privind cuantumul onorariilor și compensarea cheltuielilor de asistență juridică.

În consecință, reclamantul a solicitat:

- admiterea acțiunii; constatarea încălcării de către Direcția Educației, Tineret și Sport a Consiliului Raional Edineț, şef interimar Morari lana, cu sediul pe str. Independenței 102, or. Edineț, Republica Moldova, IDNO-*****a dreptului reclamantului Odobescu Ghenadie Valerian, domiciliat pe str. Şos.***** or. Edineț, Republica Moldova, IDNP *****, de acces la informația solicitată în baza solicitării din 02.07.2025;

- obligarea Direcției Educației, Tineret și Sport a Consiliului Raional Edineț, șef interimar Morari Iana, cu sediul pe str. Independenței 102, or. Edineț, Republica Moldova, IDNO-*****de a emite răspuns și a furniza informația solicitată de Odobescu Ghenadie Valerian, domiciliat pe str.Șos.***** or.Edineț, Republica Moldova, IDNP *****, prin solicitarea din 02.07.2025 și anume să-i fie prezentată informația detaliată referitor la cheltuielile suportate de Direcția Educației, Tineret și Sport Edineț pentru serviciile de avocat, aferente cazurilor de concediere a următoarelor persoane: Spătaru Angela, Vremea lana, Strugaru Olesea, Pleşcan Angela, Olesea Pavalati (preaviz de concediere). Totodată, să fie indicat pentru fiecare caz în parte: data contractării serviciilor de avocat, suma achitată, numărul și data actelor contabile care confirmă achitarea.

- încasarea din contul Direcției Educație, Tineret și Sport a Consiliului Raional Edineț, şef interimar Morari lana, cu sediul pe str. Independenței 102, or. Edineț, Republica Moldova IDNO *****în folosul cet.Odobescu Ghenadie

Valerian, domiciliat pe str.șos.*****, or.Edineț, Republica Moldova, IDNP ***** suma de 10 000 (zece mii) lei, MD cu titlu de prejudiciu moral.

- încasarea din contul Direcției Educație, Tineret și Sport a Consiliului Raional Edineț, șef interimar Morari Iana, cu sediul pe str. Independenței 102, or. Edineț, Republica Moldova IDNO *****în folosul cet.Odobescu Ghenadie Valerian domiciliat pe str. șos.*****, or.Edineț, Republica Moldova, IDNP ***** cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5000 (cinci mii) lei MD achitată avocatului potrivit bonului de plată din 23.07.2025 seria DAA nr. 49798424 pentru acordarea asistenței juridice, taxa de timbru și alte cheltuieli aferente examinării litigiului.

Referința autorității pârâte.

La 20 august 2025, Direcția Educație, Tineret și Sport a Consiliului raional Edineț a depus referință, prin care și-a exprimat dezacordul cu acțiunea înaintată și a solicitat respingerea acesteia, fără a indica motivele de fapt sau de drept pe care și-a întemeiat poziția (f. d. 24 verso).

La 8 septembrie 2025, pârâta a depus o referință suplimentară, prin care a susținut că cererea adresată de Odobescu Ghenadie la 2 iulie 2025 nu conținea adresa poștală a solicitantului.

A invocat art. 16 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 148 din 9 iunie 2023 privind accesul la informațiile de interes public, potrivit căruia cererea trebuie să conțină adresa poștală a solicitantului, precum și adresa poștei electronice dacă răspunsul este solicitat pe această cale.

Pârâta a susținut că adresa poștală constituie un element obligatoriu al cererii, iar solicitarea reclamantului din 2 iulie 2025 nu conținea această informație.

Totodată, a făcut trimitere la art. 17 alin. (1) din Legea nr. 148/2023, potrivit căruia cererea care nu conține unul dintre elementele prevăzute la art. 16 alin. (1) lit. a) sau b) nu se examinează.

În consecință, pârâta a arătat că cererea reclamantului nu a fost examinată din cauza lipsei adresei poștale și a apreciat că acțiunea înaintată de acesta este neîntemeiată.

Referitor la pretențiile privind repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de asistență juridică și a taxei de timbru, pârâta a susținut că acestea au caracter subsecvent pretenției principale și urmează a fi respinse odată cu aceasta.

Prin urmare, pârâta a solicitat respingerea, ca neîntemeiată, a cererii de chemare în judecată depuse de Odobescu Ghenadie la 24 iulie 2025 (f. d. 31-33).

La aceeași dată, pârâta a solicitat încasarea din contul reclamantului a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 8 000 lei. În susținerea cererii, a

anexat factura fiscală și lista activităților realizate de avocatul Tudor Clipa (f. d. 34-38).

La 23 aprilie 2026, pârâta a depus o altă referință suplimentară, prin care a reiterat argumentele expuse anterior.

A susținut că raporturilor juridice litigioase le sunt aplicabile prioritar prevederile legii speciale, respectiv ale Legii nr. 148/2023 privind accesul la informațiile de interes public.

Pârâta a invocat din nou art. 16 alin. (1) lit. b) și art. 17 alin. (1) din Legea nr. 148/2023, menționând că cererea reclamantului nu conținea adresa poștală obligatorie, motiv pentru care nu putea fi examinată.

În consecință, pârâta a solicitat respingerea integrală, ca neîntemeiată, a cererii de chemare în judecată depuse de Odobescu Ghenadie și încasarea de la acesta, în beneficiul Direcției Educație, Tineret și Sport a Consiliului raional Edineț, a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 8 000 lei (f. d. 41-42).

Poziția părților în ședință

În ședința de judecată **reclamantul Odobescu Ghenadie** nu s-a prezentat, dar interesele acestuia au fost reprezentate de avocata Cristina Lungu, instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa reclamantului.

Reprezentantul pârâtei **Direcția Educație, Tineret și Sport a Consiliului raional Edineț, avocatul Clipa Tudor** - a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată ca fiind neîntemeiată pe motivele expuse în referință.

Examinând acțiunea înaintată, circumstanțele rezultate din materialele cauzei și ale dosarului administrativ, în raport cu argumentele participanților și normele juridice aplicabile, instanța de judecată constată că acțiunea este admisibilă și urmează a fi admisă parțial.

ÎN DREPT

Motivarea instanței

Cu privire la admisibilitatea acțiunii

Potrivit art. 39 alin. (2) din Codul administrativ, *orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanţei de judecată competente*.

Art. 189 alin. (1) și (2) din Codul administrativ stabilește că *orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ. O acţiune în*

contencios administrativ poate fi înaintată şi atunci cînd autoritatea publică nu a soluţionat în termen legal o cerere.

În speță, reclamantul Odobescu Ghenadie revendică încălcarea dreptului de acces la informațiile de interes public prin nesoluționarea cererii adresate Direcției Educație, Tineret și Sport a Consiliului raional Edineț la 2 iulie 2025 și solicită obligarea pârâtei să emită un răspuns la cererea respectivă.

Potrivit art. 14 alin. (1) din Codul administrativ, *actul real este activitatea administrativă de drept public care nu are drept scop o reglementare concretă sau abstractă, ci un rezultat real*.

Astfel, comunicarea unei informații de interes public și transmiterea răspunsului către solicitant constituie activități administrative orientate spre obținerea unui rezultat real, fără ca obiectul lor principal să constea în emiterea unui act administrativ individual.

În conformitate cu art. 206 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ, *o acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: […] impunerea la acţiune, la tolerare a acţiunii sau la inacţiune (acţiune în realizare) […]*.

Prin urmare, raportând pretențiile formulate la scopul juridic urmărit, instanța califică acțiunea înaintată de Odobescu Ghenadie drept acțiune în realizare. Reclamantul urmărește impunerea pârâtei la efectuarea unei acțiuni concrete, constând în examinarea solicitării din 2 iulie 2025 și emiterea unui răspuns.

Pretenția privind constatarea încălcării dreptului de acces la informație nu reprezintă, în împrejurările cauzei, o acțiune autonomă în constatare în sensul art. 206 alin. (1) lit. d) din Codul administrativ. Constatarea încălcării are caracter subsecvent acțiunii în realizare, fiind consecința aprecierii legalității inacțiunii pârâtei și premisa dispunerii remediului solicitat. Pretențiile privind repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată au, la rândul lor, caracter accesoriu.

Conform art. 25 alin. (1) din Legea nr. 148 din 9 iunie 2023 privind accesul la informațiile de interes public, *orice persoană care revendică dreptul de acces la informaţiile de interes public poate contesta în instanţa de judecată orice acţiune sau inacţiune a furnizorilor de informaţii prin care s-au încălcat prevederile prezentei legi*.

Art. 25 alin. (2) din aceeași lege prevede că *contestarea acțiunilor sau inacțiunilor furnizorilor de informații se realizează prin depunerea unei acțiuni în contencios administrativ, care se înaintează și se examinează în conformitate cu prevederile Codului administrativ, fără respectarea procedurii prealabile, cu excepțiile și completările stabilite de prezenta lege. În partea ce ține de procedura contenciosului administrativ, toți furnizorii de informații sunt asimilați autorităților publice*.

În consecință, instanța notează că reclamantul nu avea obligația parcurgerii unei proceduri prealabile. Dispozițiile art. 167 alin. (3) din Codul administrativ, invocate în cererea de chemare în judecată, nu sunt aplicabile termenului de examinare a solicitării din 2 iulie 2025, deoarece acestea reglementează termenul de soluționare a cererii prealabile. Termenul aplicabil cererilor de comunicare a informațiilor de interes public este cel special, prevăzut de art. 19 din Legea nr. 148/2023.

Potrivit art. 19 alin. (1) din Legea nr. 148/2023, *informațiile de interes public se comunică solicitantului din momentul în care sunt disponibile pentru a fi comunicate, dar nu mai târziu de 10 zile de la data înregistrării cererii*.

În cazul în care furnizorul nu soluționează cererea în acest termen, art. 25 alin. (3) din Legea nr. 148/2023 permite înaintarea acțiunii în contencios administrativ **în decurs de un an de la data expirării termenului**.

Cererea reclamantului a fost înregistrată de pârâtă la 2 iulie 2025, iar acțiunea a fost înaintată la 24 iulie 2025, după expirarea termenului special de soluționare și în interiorul termenului de un an stabilit pentru contestarea inacțiunii furnizorului de informații.

Astfel, instanța nu constată existența vreunuia dintre temeiurile de inadmisibilitate prevăzute de art. 207 alin. (2) din Codul administrativ. În consecință, acțiunea este admisibilă și urmează a fi examinată în fond.

Circumstanțele stabilite de instanța de judecată

Din materialele cauzei rezultă că, la 2 iulie 2025, Odobescu Ghenadie, indicând calitatea de consilier al Consiliului raional Edineț, a expediat la adresa electronică detscre2024@gmail.com o cerere adresată Direcției Educație, Tineret și Sport a Consiliului raional Edineț și șefului interimar al Direcției.

Prin cererea respectivă, reclamantul a solicitat prezentarea informației detaliate referitoare la cheltuielile suportate de Direcția Educație, Tineret și Sport pentru serviciile de avocat aferente cazurilor de concediere a următoarelor persoane: Spătaru Angela, Vremea Iana, Strugaru Olesea, Pleșcan Angela și Olesea Pavalati, în privința ultimei fiind indicată existența unui preaviz de concediere.

Pentru fiecare caz, reclamantul a solicitat să-i fie comunicate data contractării serviciilor de avocat, suma achitată, precum și numărul și data actelor contabile care confirmă achitarea.

Reclamantul a solicitat comunicarea răspunsului în formă electronică la adresa *****.

Din dosarul administrativ prezentat de pârâtă rezultă că cererea reclamantului a fost recepționată și înregistrată în registrul de evidență a documentelor de intrare cu nr. 524 din 2 iulie 2025. Înregistrarea cererii în registrul pârâtei confirmă recepționarea acesteia de către furnizorul de informații.

Dosarul administrativ nu conține un răspuns, o scrisoare, o înștiințare sau un alt act emis în legătură cu cererea înregistrată cu nr. 524 din 2 iulie 2025. De asemenea, nu conține probe privind expedierea sau comunicarea către reclamant a unui răspuns, a unei informații privind neexaminarea cererii ori a numărului și datei înregistrării acesteia.

Pârâta nu a prezentat nici în cadrul procesului un act emis anterior intentării cauzei prin care cererea reclamantului să fi fost soluționată.

Dimpotrivă, în referințele suplimentare depuse la 8 septembrie 2025 și 23 aprilie 2026, pârâta a recunoscut că cererea nu a fost examinată, justificând această conduită prin lipsa adresei poștale a solicitantului.

Prin referința inițială din 20 august 2025, pârâta și-a exprimat dezacordul cu acțiunea și a solicitat respingerea acesteia, fără a indica motivele poziției sale (f. d. 24 verso).

Ulterior, pârâta a susținut că cererea reclamantului nu conținea adresa poștală element pe care la considerat obligatoriu potrivit art. 16 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 148/2023. În temeiul art. 17 alin. (1) din aceeași lege, pârâta a apreciat că solicitarea nu trebuia examinată (f. d. 31-33, 41-42).

Așadar, instanța reține că din conținutul cererii adresate autorității publice nu conținea adresa poștală, însă reclamantul a indicat expres adresa electronică ***** și a solicitat comunicarea răspunsului prin acest mijloc. Această împrejurare urmează însă a fi apreciată în coroborare cu toate obligațiile furnizorului de informații care în speță este Direcția Educație, Tineret și Sport a Consiliului raional Edineț, și cu efectele juridice pe care legea le atribuie neexaminării unei cereri.

Aprecierea instanței asupra fondului acțiunii

Potrivit art. 34 alin. (1) și (2) din Constituția Republicii Moldova, *dreptul persoanei de a avea acces la orice informaţie de interes public nu poate fi îngrădit. Autorităţile publice, potrivit competenţelor ce le revin, sunt obligate să asigure informarea corectă a cetăţenilor asupra treburilor publice şi asupra problemelor de interes personal*.

Curtea Constituțională a reținut cu titlu de principii generale, prin Hotărârea nr. 19 din 22 iunie 2015, că dreptul la informație cuprinde dreptul de a solicita și dreptul de a primi informații (*mutatis mutandis* paragraful 36 – elementele dreptului la informație). Acest drept presupune inclusiv obligația autorităților publice de a răspunde solicitărilor, existența unor termene pentru oferirea răspunsurilor și a unor mecanisme de contestare a refuzului de a comunica informațiile.

La data depunerii cererii reclamantului în adresa pârâtei prin care a solicitat furnizarea de informații era în vigoare Legea nr. 148/2023 privind accesul la informațiile de interes public. Trimiterea reclamantului, în cuprinsul solicitării, la

Legea nr. 982/2000, abrogată începând cu 8 ianuarie 2024, nu modifică natura juridică a adresării și nu exonerează pârâta de obligația de a aplica din oficiu cadrul normativ în vigoare.

Indicarea eronată de către solicitant a actului normativ nu constituie un temei de neexaminare prevăzut de Legea nr. 148/2023. Autoritatea publică este obligată să califice cererea potrivit conținutului și scopului acesteia și să aplice norma juridică incidentă raportului dedus examinării.

Conform art. 3 lit. a) din Legea nr. 148/2023, consacră principiul oferirii informațiilor de interes public, ca fiind: *toate informațiile deținute de furnizorii de informații se prezumă a fi publice*. Potrivit lit. d) din același articol, *principiul obligației de a publica informațiile de interes public – furnizorii de informații trebuie să publice și să disemineze într-o manieră proactivă toate informațiile de interes public*.

Art. 4 din lege definește informațiile de interes public drept toate informațiile deținute de furnizorii de informații, indiferent de suportul de stocare. Direcția Educație, Tineret și Sport a Consiliului raional Edineț este furnizor de informații în sensul art. 5 lit. a), iar potrivit art. 6 alin. (2), are obligația de a asigura accesul la informațiile de interes public în formele și condițiile prevăzute de lege.

Informațiile solicitate de reclamant vizează cheltuielile suportate de o autoritate publică pentru contractarea serviciilor juridice, inclusiv data contractării, sumele achitate și datele actelor contabile justificative. Aceste informații privesc modul de utilizare a mijloacelor financiare administrate de autoritate și, prin natura lor, constituie informații de interes public.

Pârâta nu a comunicat că nu deține informațiile solicitate și nici nu a invocat faptul că acestea ar fi integral exceptate de la comunicare în temeiul art. 8 din Legea nr. 148/2023. Eventuala prezență în contracte sau în actele contabile a unor date cu accesibilitate limitată nu justifică nesoluționarea cererii. Or, într-o asemenea situație, furnizorul urmează să aprecieze posibilitatea comunicării informației cu protejarea sau anonimizarea datelor exceptate de la acces.

Potrivit art. 15 alin. (1) din Legea nr. 148/2023, *furnizorul de informații sunt obligați să primească cererile înaintate conform art. 14 alin.(1) lit.a) și b) și să le înregistreze cel târziu în următoarea zi lucrătoare. Primirea sau înregistrarea cererii nu poate fi refuzată. Furnizorii de informații prevăzuți la art.5 lit.a)–c) înregistrează cererile și în registrul cererilor de comunicare a informațiilor de interes public, conform modelului și în modul stabilite de Guvern*.

În cazul cererii transmise în formă electronică, art. 15 alin. (2) obligă furnizorul *să comunice solicitantului cel târziu în următoarea zi lucrătoare, prin aceleași mijloace, numărul și data înregistrării cererii*.

Deși solicitarea reclamantului a fost înregistrată cu nr. 524 din 2 iulie 2025, dosarul administrativ nu conține probe că pârâta i-ar fi comunicat reclamantului numărul și data înregistrării acesteia.

Conform art. 19 alin. (1) din Legea nr. 148/2023, informațiile de interes public se comunică solicitantului din momentul în care sunt disponibile pentru a fi comunicate, dar nu mai târziu de 10 zile de la data înregistrării cererii.

Legea prevede că termenul poate fi prelungit cu cel mult 7 zile numai dacă cererea este complexă sau presupune prelucrarea unui volum mare de informații. Prelungirea produce efecte doar dacă solicitantul este informat în scris, în interiorul termenului inițial, cu indicarea motivelor care justifică prelungirea.

În cele din urmă, pârâta nu a prezentat probe privind prelungirea termenului și informarea reclamantului despre aceasta. Totodată, nici la expirarea termenului inițial și nici ulterior nu a fost emis și comunicat un răspuns.

Argumentele pârâtei sunt întemeiate exclusiv pe art. 16 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 148/2023, potrivit căruia cererea trebuie să conțină adresa poștală a solicitantului, precum și adresa poștei electronice dacă răspunsul este solicitat pe această cale. Art. 17 alin. (1) stabilește că cererea care nu conține unul dintre elementele prevăzute la art. 16 alin. (1) lit. a) sau b) nu se examinează.

Aceste dispoziții nu pot fi însă interpretate în mod izolat și în sensul recunoașterii dreptului furnizorului de informații de a păstra tăcerea față de solicitant.

Potrivit art. 23 alin. (5) din Legea nr. 148/2023, *refuzul de a înregistra sau a examina o cerere se consideră drept respingere a cererii. Aceeași regulă se aplică și în cazul nesoluționării unei cereri în termen legal*.

Art. 23 alin. (2) din aceeași lege impune ca *respingerea integrală sau parțială a cererii este motivată în scris și comunicată solicitantului în termenul prevăzut la art. 19*.

Prin urmare, instanța învederează că în ipoteza în care pârâta a considerat că lipsa adresei poștale determina neexaminarea cererii, aceasta urma să adopte și să comunice reclamantului o soluție motivată, cu indicarea neajunsului constatat și a temeiului juridic aplicat. Existența adresei electronice permitea comunicarea efectivă a acestei soluții și exclude existența unei imposibilități obiective de informare a solicitantului/reclamantului.

Așadar, art. 17 alin. (1) din Legea nr. 148/2023 putea constitui temei pentru neexaminarea cererii, însă nu exonera pârâta de obligația de a comunica reclamantului modul în care cererea a fost soluționată. Instanța relevă că dreptul de acces la informație include dreptul solicitantului de a cunoaște dacă cererea sa a fost admisă, respinsă sau lăsată fără examinare, precum și motivele măsurii adoptate.

Această concluzie rezultă și din principiul facilitării accesului la informațiile de interes public, consacrat de art. 3 lit. d) din Legea nr. 148/2023. Aplicarea cerințelor de formă nu poate conduce la lipsirea solicitantului de orice informație privind soarta cererii sale, mai ales atunci când furnizorul a recepționat și înregistrat solicitarea și dispunea de un mijloc funcțional de comunicare cu autorul acesteia, la caz reclamantul.

Motivele invocate ulterior în proces nu pot substitui răspunsul pe care pârâta trebuia să-l emită și să-l comunice în termenul legal. Mai mult ca atât, legalitatea conduitei autorității se apreciază în raport cu acțiunile întreprinse în perioada în care cererea urma să fie soluționată, iar nu prin raportare la justificările formulate după sesizarea instanței.

Art. 23 alin. (5) din Legea nr. 148/2023 asimilează nesoluționarea cererii în termen cu respingerea acesteia. În cauză, pârâta nu a comunicat reclamantului nici informația solicitată, nici un refuz, nici o soluție privind neexaminarea cererii.

Absența oricărui răspuns este confirmată atât de materialele dosarului administrativ, cât și de poziția pârâtei, care a recunoscut că solicitarea nu a fost examinată. În temeiul art. 93 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, *fiecare participant probează faptele pe care îşi întemeiază pretenţia. Prin derogare de la prevederile alin. (1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale*. Aceasta nu a prezentat nicio probă care să confirme îndeplinirea obligației respective.

Instanța constată, în consecință, că prin nesoluționarea cererii înregistrate cu nr. 524 din 2 iulie 2025 și prin necomunicarea niciunui răspuns, Direcția Educație, Tineret și Sport a Consiliului raional Edineț a încălcat dreptul reclamantului de acces la informațiile de interes public, sub aspectul dreptului de a primi în termenul legal o soluție asupra solicitării adresate.

Conform art. 224 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ, *examinînd acţiunea în contencios administrativ în fond, instanţa de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri: […] în baza unei acţiuni în realizare, obligă la acţiune, tolerare sau inacţiune, dacă o astfel de pretenţie a reclamantului este întemeiată; […].*

Pentru restabilirea dreptului încălcat, pârâta urmează să fie obligată să emită un răspuns la solicitarea reclamantului din 2 iulie 2025. Răspunsul trebuie să reflecte examinarea efectivă a cererii și să cuprindă soluția adoptată și motivele de fapt și de drept pe care aceasta se întemeiază.

Pârâta urmează să aprecieze cererea potrivit Legii nr. 148/2023, inclusiv sub aspectul cerințelor prevăzute de art. 16 și, după caz, al regimului juridic al informațiilor solicitate. Din acest motiv, pretenția privind obligarea pârâtei se admite numai în măsura emiterii unui răspuns la cererea din 2 iulie 2025.

Cu privire la prejudiciul moral

Art. 26 alin. (5) din Legea nr. 148/2023 recunoaște reclamantului dreptul de a solicita repararea prejudiciului material și/sau moral. Această dispoziție permite formularea pretenției, dar nu instituie o prezumție absolută privind existența și întinderea prejudiciului moral.

Potrivit art. 2006 alin. (1) și (2) din Codul civil, *prejudiciul cauzat printr-un act administrativ ilegal sau nesoluţionarea în termen legal a unei cereri de către o autoritate publică sau de către o persoană cu funcţie de răspundere din cadrul ei se repară integral de autoritatea publică. Persoana cu funcţie de răspundere va răspunde solidar în cazul intenţiei sau culpei grave. Persoanele fizice au dreptul să ceară repararea prejudiciului moral cauzat prin acţiunile indicate la alin.(1).*

În conformitate cu art. 2036 alin. (1) și (2) din Codul civil, *în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri. Prejudiciul moral se repară indiferent de existenţa şi întinderea prejudiciului patrimonial*.

Aplicarea acestor dispoziții presupune stabilirea existenței unui prejudiciu moral real, a caracterului ilicit al conduitei și a legăturii de cauzalitate dintre conduita autorității și consecințele nepatrimoniale invocate.

Reclamantul a susținut că nesoluționarea cererii i-a provocat stres, emoții negative și o stare de disconfort. Aceste afirmații au caracter general și nu sunt însoțite de explicații concrete privind intensitatea, durata și consecințele pretinsei afectări.

Reclamantul nu a indicat în ce mod lipsa răspunsului i-a afectat viața personală, profesională sau socială și nu a prezentat probe privind existența unor consecințe nepatrimoniale de o gravitate care să justifice acordarea despăgubirii solicitate.

Constatarea încălcării dreptului de acces la informație nu determină automat acordarea unei despăgubiri în cuantumul pretins. Instanța trebuie să aprecieze individual existența și gravitatea prejudiciului, fără a transforma repararea prejudiciului moral într-o consecință automată a oricărei nerespectări a unui termen legal.

Argumentele reclamantului referitoare la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului în materia duratei nerezonabile a procedurilor nu sunt direct aplicabile prezentei cauze. Litigiul nu privește durata unei proceduri judiciare și nici mecanismul special de reparare a prejudiciului cauzat prin încălcarea termenului rezonabil.

În circumstanțele cauzei, constatarea încălcării și obligarea pârâtei să emită răspuns constituie remedii suficiente pentru restabilirea dreptului afectat. În lipsa probării unor consecințe nepatrimoniale distincte, pretenția privind încasarea sumei de 10 000 lei cu titlu de prejudiciu moral urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

Cu privire la sancțiunea pecuniară prevăzută de Legea nr. 148/2023

Potrivit art. 26 alin. (4) din Legea nr. 148/2023, *dacă instanța de judecată constată o încălcare a prevederilor prezentei legi, aceasta aplică furnizorului de informații o amendă în modul prevăzut la art. 28 și 29, prin hotărârea sau decizia în fond, indiferent dacă reclamantul a solicitat sau nu aplicarea acesteia*.

Art. 28 enumeră faptele pasibile de sancțiune pecuniară, între care nepublicarea informațiilor prevăzute de lege, comunicarea incompletă, solicitarea unor plăți ilegale, respingerea sau readresarea neîntemeiată a cererii și refuzul neîntemeiat de a comunica informațiile de interes public.

În speță, încălcarea constatată constă în necomunicarea către reclamant a modului de soluționare a cererii și în lipsa oricărui răspuns. Totodată, textul cererii adresat autorității publice de către reclamant nu conține o adresă poștală distinctă, iar art. 17 alin. (1) din Legea nr. 148/2023 permite neexaminarea cererii care nu conține elementul prevăzut de art. 16 alin. (1) lit. b).

Prin urmare, nu s-a constatat că însăși neexaminarea cererii ar fi fost lipsită de orice temei legal. Încălcarea reținută privește lipsa comunicării către reclamant a unei soluții motivate și neîndeplinirea obligației de informare, faptă care nu este enumerată distinct printre încălcările pasibile de sancțiune pecuniară prevăzute de art. 28.

În aceste condiții, instanța nu constată temei pentru aplicarea unei amenzi Direcției Educație, Tineret și Sport a Consiliului raional Edineț.

Cu privire la cheltuielile de judecată

Potrivit art. 195 din Codul administrativ, *procedura acţiunii în contenciosul administrativ se desfăşoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepţia art.169–171*.

Conform art. 82 din Codul de procedură civilă, *cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru şi cheltuielile de judecare a cauzei*. Art. 90 lit. i) include în cheltuielile de judecare a cauzei cheltuielile de asistență juridică.

Potrivit art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, *instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată*

proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

Art. 96 alin. (1) și (1^1) din Codul de procedură civilă prevede, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat*.

Reclamantul a solicitat compensarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 5 000 lei, prezentând bonul de plată seria DAA nr. 49798424 din 23 iulie 2025. Actul de plată confirmă caracterul real al cheltuielilor suportate (f. d. 13).

Caracterul real al onorariului nu determină însă compensarea lui integrală. Instanța urmează să aprecieze și necesitatea, precum și caracterul rezonabil al sumei solicitate, în raport cu natura litigiului, complexitatea problemelor juridice, volumul activității avocatului și rezultatul obținut.

Litigiul a avut un obiect juridic determinat, iar soluționarea sa a presupus examinarea unei cereri de acces la informațiile de interes public, a dosarului administrativ și a argumentului pârâtei privind lipsa unui element obligatoriu al solicitării. Volumul probelor nu a fost unul considerabil, iar o parte dintre argumentele cererii de chemare în judecată, inclusiv cele referitoare la termenul cererii prealabile și la jurisprudența privind durata nerezonabilă a procedurilor, nu au fost incidente speței.

Instanța ia în considerare și faptul că acțiunea a fost admisă parțial: s-a constatat încălcarea dreptului și s-a dispus emiterea unui răspuns, însă au fost respinse pretențiile privind furnizarea necondiționată a informațiilor și repararea prejudiciului moral.

Raportând activitatea necesară la complexitatea cauzei și la rezultatul obținut, instanța apreciază drept reală, necesară și rezonabilă compensarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 2 000 lei. În partea care depășește această sumă, cererea urmează a fi respinsă.

Cererea privind compensarea taxei de timbru în sumă de 200 lei urmează a fi respinsă, având în vedere regimul juridic al taxei de timbru aplicabil la data înaintării acțiunii, potrivit căruia suma achitată cu acest titlu nu se restituia și nu se compensa din contul părții care a pierdut procesul.

Reclamantul a solicitat și compensarea altor cheltuieli aferente examinării litigiului, fără a le individualiza și fără a prezenta acte care să confirme natura și cuantumul acestora. În lipsa probelor privind suportarea unor asemenea cheltuieli, pretenția nu poate fi admisă.

Pârâta a solicitat, la rândul său, încasarea din contul reclamantului a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 8 000 lei, anexând factura fiscală și lista activităților avocatului Tudor Clipa (f. d. 34-38).

Pretenția principală privind constatarea încălcării dreptului de acces la informație și obligarea pârâtei să emită răspuns a fost admisă. Apărarea pârâtei potrivit căreia lipsa adresei poștale justifica necomunicarea niciunui răspuns a fost înlăturată.

În aceste condiții, cheltuielile suportate de autoritate pentru susținerea legalității unei inacțiuni constatate ca fiind contrară legii nu pot fi puse în sarcina reclamantului care a sesizat întemeiat instanța pentru apărarea dreptului său. Prin urmare, nu există temei pentru compensarea din contul reclamantului a cheltuielilor de asistență juridică solicitate de pârâtă.

În consecință, instanța va admite parțial acțiunea, va constata încălcarea de către Direcția Educație, Tineret și Sport a Consiliului raional Edineț a dreptului reclamantului Odobescu Ghenadie de acces la informația solicitată prin cererea din 2 iulie 2025, va obliga pârâta să emită răspuns la cererea respectivă și va încasa în beneficiul reclamantului 2 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică. În rest, pretențiile reclamantului urmează a fi respinse ca neîntemeiate.

În conformitate cu art. 224 alin.(1) lit. c), art. 232 Cod administrativ, instanța de judecată,

HOTĂRĂŞTE:

Se admite parțial acțiunea la cererea de chemare în judecată înaintată de Odobescu Ghenadie către Direcția Educație, Tineret și Sport a Consiliului raional Edineț privind constatarea încălcării dreptului de acces la informație, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

Se constată încălcarea de către Direcția Educație, Tineret și Sport a Consiliului raional Edineț a dreptului reclamantului Odobescu Ghenadie de acces la informația solicitată în baza cererii din 02.07.2025.

Se obligă Direcția Educație, Tineret și Sport a Consiliului raional Edineț să emită răspuns la solicitarea reclamantului Odobescu Ghenadie din 02.07.2025.

Se încasează din contul Direcției Educație, Tineret și Sport a Consiliului raional Edineț în beneficiul lui Odobescu Ghenadie parțial cheltuielile de judecat pentru asistența juridică în mărime de 2000 (două mii) lei.

În rest, pretențiile reclamantului Odobescu Ghenadie, se resping ca fiind neîntemeiate.

Hotărîrea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Nord în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului, prin intermediul judecătoriei Edineț.

Președintele ședinței,
judecătorul **Natalia Bobu**